

Handläggare
Nils Blom
08-508 263 63**Till**
Trafiknämnden
2016-02-04

Taxa för upplåtelse av offentlig plats. Revidering.

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden godkänner kontorets tjänsteutlåtande
2. Trafiknämnden hemställer till kommunfullmäktige att fastställa förslaget till taxa för upplåtelse av offentlig plats, enligt bilagor 2 och 2a, till tjänsteutlåtandet, att gälla från och med den 1 juli 2016.

Lars Jolérus
Tf. förvaltningschefFredrik Alfredsson
AvdelningschefUlrika Falk
Enhetschef

Sammanfattning

Kontoret föreslår i detta tjänsteutlåtande revidering av avgifter för upplåtelse av offentlig plats. Den senaste revideringen av dessa avgifter skedde 2011. Det i bilaga 2 och 2a redovisade förslaget till nya avgifter för upplåtelser av offentlig plats är beräknat enligt index maj 2012. Förslaget innehåller också vissa nya kategorier av upplåtelser samt förändringar för att förenkla handläggningen och minimera riskerna för olikheter vid avgiftssättningen. Målet är, liksom vid tidigare justering, att få en lätthanterlig avgiftssättning som är rimlig utifrån både stadens och den sökandes perspektiv. Avgifterna föreslås börja tillämpas 1 juli 2016 och redovisas i prisläge år 2016. För ändring av avgifterna i tabellen krävs nytt

fullmäktigebeslut. Nedan följer en kortfattad beskrivning av de större förändringarna.

För att arbeta mot ett Stockholm som håller samman ändras tidigare indelning av avgiftsnivåerna, Cityzon, Inner- och Ytterstad (a och b), till nivåerna A till D. Taxenivå A används för stadens mest trafikerade områden och D för de minst trafikerade. Detta ställer avgiften mer i relation till den påverkan för övriga medborgare som upplåtelsen innebär. Indelning ger vidare en mer flexibel avgiftssättning som bättre avspeglar de vinster en verksamhetsutövare har av att nyttja en viss offentlig plats.

I enlighet med konceptet Levande Stockholm har kategorin tillfälliga parker tagits fram för att gagna ett föränderligt offentligt rum utifrån medborgarens och företagarens initiativ och förutsättningar.

En ny kategori för digitala reklamvittriner införs. Ett nytt inslag förs in i gaturummet i och med att den digitala tekniken möjliggör en frekventare bildväxling och inslag med rörliga bilder.

För att främja en mångfald av evenemang föreslås mindre evenemang utan reklam samt utan vinstdrivande syfte övergå till att vara avgiftsfria.

I bilaga 1, beskrivs den reviderade taxan med kommentarer till föreslagna förändringar.

Bakgrund

Kommunens avgiftsrätt i samband med upplåtelse av offentlig plats grundar sig på avgiftslagen (1957:259). Ersättning utgår i form av en avgift med belopp, som kan anses skäligt med hänsyn till ändamålet med upplåtelsen, nyttjarens fördel av denna, kommunens kostnader med anledning av upplåtelsen och övriga omständigheter. Stockholm stads nu gällande taxa för upplåtelser av offentlig plats heter KFS 2011:15.

Den rätt 1 § avgiftslagen ger kommunen, att ta ut avgift för olika former av upplåtelse av offentlig plats, bör användas på ett sådant sätt att avgiftssättningen underlättar och befrämjar efterlevnaden av de villkor som kommunen enligt ordningslagen har rätt att ställa i samband med att offentlig plats upplåts för olika typer av ändamål. Den bör vidare vara så lättförståelig som möjligt för tillståndssökanden och vara lätthanterlig för stadens handläggare så

att likabehandling av sökande inte äventyras. Kontorets förslag till avgifter är baserade på de punkter som stadgas i ordningslagen:

- ersättning utgår i form av avgift med belopp – alla avgifter är satta i förhållande till nyttjad markyta eller affischyta, per dygn och föremål eller liknande. Tillfällen då nolltaxa gäller har specificerats.
- avgifterna ska vara skäliga. De avgifter som anges är till övervägande del indexuppräknade i förhållande till tidigare taxa och alltså accepterade av ”branschen” genom tidigare remissförfarande och tillämpning.
- ändamålet med upplåtelsen och den sökandes fördel av upplåtelsen – avgifterna är baserade på och varierar efter de olika ändamål som specificeras och definieras i avgiftstabellen, bilaga 2 och bilaga 2a.
- kommunens kostnader med anledning av upplåtelsen
- övriga omständigheter
- grunder för beräkning av avgiften beslutas av kommunfullmäktige.

Ärendets beredning

Ärendet har handlagts av upplåtelseenheten i samråd med stadsledningskontoret.

Trafikkontorets synpunkter

Måluppfyllelse och styrdokument

Kontoret har haft kommunfullmäktiges inriktningsmål i åtanke vid utformningen av förslaget. För att bidra till Vision 2040 och ett Stockholm som håller samman föreslås en ändring av indelningen av staden i zonerna City, Innerstad och Ytterstad (a och b) till en indelning från A till D. Detta ger möjlighet att skapa en sammanhållen stad med avgifter som tydligare avspeglar platsens attraktivitet.

Uppdelningen i nivåerna A – D markerar också olikheterna i den påverkan för övriga medborgare som sker med anledning av givna upplåtelser. På de platser som har de största trafikantströmmarna är den negativa påverkan på övriga medborgare större när den offentliga platsen tas i anspråk för exempelvis evenemang, försäljning eller uteservering. Här är det också svårare att tillgodose en god tillgänglighet för personer med nedsatta funktioner och därmed förknippat med större kostnader för kommunen i form av ökade handläggningstider och liknande.

En indelning av avgifterna enligt kategoriseringen ovan innebär att markupplåtelseavgiften blir lägre för exempelvis evenemang i ytterstaden.

Kopplingen till platsens attraktivitet, oavsett var i staden den ligger, medför fler möjligheter att anordna aktiviteter och utöka verksamheter på platser som idag är mindre attraktiva, då avgiften för markupplåtelse blir lägre.

För att främja närvaron av kultur i det offentliga rummet föreslår kontoret att avgifterna för mindre evenemang utan reklam eller utan vinstdrivande syfte slopas. En mångfald av evenemang som höjer närvaron av kultur i offentliga rum samt skapar en naturlig mötesplats främjas genom förslaget i och med att nolltaxa tillämpas. Förhoppningen är att detta ska verka som incitament och bidra till att möjligheten att anordna evenemang i hela staden stimuleras.

I enighet med konceptet Levande Stockholm i budget 2016 har kategorin tillfälliga parker tagits fram för att gagna ett föränderligt offentligt rum utifrån medborgarens och företagarens initiativ och förutsättningar. Den tillfälliga parken ska vara tillgänglig för alla utan förbehåll samt vara fri från försäljning och reklam. Avgiften i kommande A-läge, centrala delar av innerstaden, är beräknad utifrån nuvarande boendeparkeringskostnad för en månad samt för den standardiserade parkeringsplatsen om 15 kvadratmeter (6 x 2,5 meter). Avgiften som debiteras månadsvis är för resterande B-, C- och D-läge differentierad utifrån liknande principer som använts vid avgiftssättning av uteserveringar. På gågata föreslås en rabatterad avgift om 50 %.

Framkomlighetsstrategin har varit en grundläggande del i den beredning som genomförts i förslaget till avgiftsändringar. Den begränsade resurs som gaturummet utgör innebär att tillfälligt ianspråktagande av stadens mark ska ske på ett yteffektivt sätt samt under kortast möjliga tidsperiod. Exempel i förslaget som ämnar bidra till detta är att höja avgifter för upplag för byggställningar och öka incitamenten att minska tiden då en container står på stadens mark. Kontoret vill genom förslaget bidra till framkomlighetsstrategins mål och till trafiknämndens mål att minska störningar i trafiken genom att skapa incitament för att minska ytor och tidsperioder för tillfälliga störningar.

Ett nytt inslag förs in i gaturummet i och med att den digitala tekniken möjliggör en frekventare bildväxling och inslag med rörliga bilder. Verksamheten bör rent ekonomiskt påverkas av att

reklamvärdet och att kostnaderna för drift och investeringar förändras. Reklamvärdet kan förväntas öka och att kostnaderna för produktion och distribution av både reklam och stadsinformation minskar. Men investeringskostnader för installationerna blir sannolikt högre.

Stockholm är en dynamisk stad där många olika aktiviteter ska rymmas på den offentliga platsen. I den taxa för avgifter för upplåtelse av offentlig plats som fastställs av kommunfullmäktige beskriver trafikkontoret de olika ärenden som remitteras från Polismyndigheten för ställningstagande. I detta ställningstagande ska olika aspekter bedömas och en viktig fråga är den avgift som ska gälla för ärendet.

Ekonomi

Förslaget innebär att ett fåtal avgifter förändras samt att några avgifter tillkommer och kontoret har för avsikt att hålla de totala intäkterna på samma nivå som tidigare. De förändringar som föreslås avseende avgifterna är följande:

Punkt 1:6, *Tillfälliga försäljningsplatser*: inrättande av en taxa för A-läge bedöms ge en intäktsökning med 40 000 kr/år. Förslag att utöka med en avgift vid tillfällig försäljning i de mest frekventerade områdena (tidigare fanns bara innerstad och ytterstad). Att ha tre avgiftskategorier vid upplåtelse av offentlig plats för tillfällig försäljning följer samma linje som för andra upplåtelse typer där indelning är relevant. Se exempelvis byggetablering eller uteserveringar.

Punkt 2:1a, *Digitala reklamvittriner*: avgiften för digitala reklamvittriner sätts till fyra gånger priset för analog reklam. Staden har enligt befintliga avtal en ensidig rätt att avropa cirka 50 digitala reklamvittriner på offentlig mark. Den uppskattade intäktsökningen baserat på detta avtal blir ungefär 1 500 000 kr. Den föreslagana förändringen förutsätter erforderliga beslut om att tillåta digital reklam på offentlig plats. Detta behandlas i ett särskilt ärende till trafiknämnden.

Punkt 3:1a, *Evenemang utan avgift*: genom att införa nolltaxa för mindre evenemang som är fria från reklam eller utan vinstdrivande syfte bedöms intäkterna minska med 300 000 kr/år. Kontoret vill som tidigare nämnts bidra till Vision 2040 genom att främja mångfalden av evenemang och kulturutbud i alla delar av Stockholms stad.

Punkt 3:1b, *Evenemang med avgift*: maxavgiften vid arrangemang med reklam, föreslås dubbleras. Evenemang med reklam har en dubblerad avgift varför kontoret föreslår att även maxavgiften ska dubbleras vid evenemang med reklam. Dessa evenemang, då maxavgiften uppnås innebär ofta att stora ytor tas i anspråk. Den nuvarande avgiftssättningen av evenemang med reklam i A-läge ligger, som en jämförelse, 2 till 3 gånger lägre än evenemang som genomförs på Centralstationen. 2014 arrangerades 12 evenemang som fick maxavgift, vid ett antagande om att dessa var i snitt 2 dagar långa ger förslaget en inkomstökning på cirka 430 000 kr.

Punkt 4:2, *Fristående container, arbetsbod*: halvering av lägsta avgiften för C- och D-lägen. C- och D-lägen är mindre känsliga platser som genomgående i taxan har en lägre avgift. Dagens avgift innebär att en container kan stå dubbla tiden i C- och D-lägen innan avgiften går över den lägst möjliga avgiften. Förslaget förväntas ge ett incitament att göra upplåtelse tiden kortare och därigenom minska belamringen i det offentliga rummet. Detta innebär en intäktsminskning på cirka 50 000 kr/år. Den totala intäkten för containrar år 2014 var 6 552 343 kr varför kontoret anser att inkomstbortfallet är skäligt i förhållande till totalintäkterna samt de förväntade fördelar förslaget ger.

Punkt 4:4, *Byggställning och upplag* i samband med dessa: avgiften för byggställning i A-lägen höjs till 8 400 kr/fastighet och halvår, avgifterna för upplag höjs i hela staden. Skälet till denna förändring är att upplagen ofta är stora och belamrar ytor under lång tid. Med en avgiftshöjning ökas incitamentet att minska tiden och ytorna för upplagen i samband med på- och avetablering av byggställningar. Denna ändring bedöms ge en intäktsökning på 250 000 kr/år.

Sammantaget beräknas ovanstående förändringar innebära en total intäktsökning på cirka 2 000 000 kr per år och för 2016, då taxan föreslås börja gälla 2016-07-01, cirka 1 000 000. Den föreslagna förändringen i zonsystemet som medför att vissa platser i staden kan få en förändrad avgift innebär en osäkerhet i intäktsprognosen som inte kan förutsägas innan systemet införts. Kontoret tror dock att det nya systemet endast kommer innebära mindre förändringar varför totalintäkterna inte bör påverkas i någon högre utsträckning.

Trafikkontoret föreslår att avgiftsreglering genom KPI utgår till förmån för att avgifter räknas upp manuellt genom beslut i kommunfullmäktige där 2016 års nivå föreslås som grund. Ökat byggande och medborgarantal skapar utmaningar i en tätare och växande stad där de avgifter som kommunen tar ut för upplåtelser

kan främja framkomligheten och användandet av stadens mark. Genom manuell uppräknings får staden ett mer flexibelt redskap för att kunna påverka användandet av offentlig plats i enighet med stadens intentioner.

Näringsliv och jobb i regionen

Med den föreslagna förändringen av värdering av den offentliga platsens attraktivitet ges möjlighet att på vissa platser få en lägre avgift än den nu gällande. Detta ger också möjlighet för fler verksamhetsidkare att exempelvis starta uteservering eller arrangera evenemang på platser där detta med den nuvarande avgiftssättningen är svårt. Detta ger möjlighet till fler arbetstillfällen och på sikt kan de lokala verksamheterna bidra till att platsens attraktivitet utvecklas positivt.

Tillgänglighet och framkomlighet

Tillgängligheten i gaturummet ska vara lika för alla, detta är en viktig del i förslaget till reviderad taxa. Kontoret föreslår att vissa avgifter förändras för att minska tillfälliga störningar i gaturummet och därigenom öka framkomligheten och tillgängligheten. Kontoret använder även villkorsskrivning i tillståndsärenden enligt ordningslagen för att säkerställa att tillgänglighetsfrågor beaktas av tillståndshavaren.

Nolltaxa för tillgänglighetsskapande upplåtelser regleras enligt rubrik 6:5b.

Påverkan på barn

Den nolltaxa som gäller för *mindre* barn- och ungdomsevenemang föreslås utökas till att gälla alla evenemang med barn- och ungdomsverksamhet såsom skolor, förskolor, scoutföreningar, idrottsföreningar och liknande.

Trafikkontorets förslag

Trafiknämnden godkänner för egen del förslaget avseende revidering av avgifter för upplåtelse av offentlig plats enligt vad som följer av detta tjänsteutlåtande samt bilagor 2 och 2a och föreslår kommunfullmäktige att godkänna densamma.

Slut

Bilagor

1. Taxa för upplåtelser av offentlig plats. Revidering. Förslag till taxa med beskrivning av förändringar.

2. Taxa för upplåtelser av offentlig plats. Revidering. Förslag till taxa.
- 2a. Taxa för upplåtelser av offentlig plats. Revidering. Beräkning av avgifter för kiosk- och serveringsbyggnader.